

Utbildningsnämnden

Nämndens uppgifter

Utbildningsnämnden ansvarar för drift av kommunal verksamhet inom gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI), enheterna inom S:t Örjans rektorsområde, skolhälsovården och elevvårdsenheten. Utbildningsnämnden ansvarar också för mål, uppföljning, utvärdering och utveckling av gymnasieskola, vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI). För förskola och grundskola ansvarar utbildningsnämnden för den stadsövergripande kvalitetsredovisningen och inspektörsverksamheten. Nämnden har även hand om all hantering av enskilt driven förskola och fristående skola. Nämnden ansvarar för att lika villkor gäller mellan egenregiverksamheter och enskilt drivna verksamheter. Nämnden har vidare hand om bidrag till utomstående organisationer som bedriver verksamheter inom skolans område, där detta inte ankommer på stadsdelsnämnd.

Huvudsakliga styrdokument

- Skolplanen (KF 2004-09-20)
- Strategi för elevhälsa i Stockholms stad (KF 2004-09-20)

Mnkr	Budget 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008
Driftverksamhet				
Kostnader (-)	-4 687,7	-4 903,3	-4 945,2	-4 962,1
Drift och underhåll	-4 667,2	-4 882,7	-4 920,6	-4 933,8
Avskrivningar	-18,2	-18,0	-21,5	-24,9
Internräntor	-2,3	-2,6	-3,1	-3,4
Intäkter	527,6	652,7	652,7	449,1
Netto	-4 160,1	-4 250,6	-4 292,5	-4 513,0
Investeringsplan				
Utgifter (-)	-20,0	-28,0	-30,0	-30,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto	-20,0	-28,0	-30,0	-30,0

Driftverksamhet

Driftbudgeten för 2006 ökar med 90,5 mnkr netto jämfört med 2005. Kostnaderna påverkas av ökade prestationer inom framförallt gymnasieskolan, enskilt driven förskola och fristående grundskola. Schablonerna för gymnasieskolan har höjts med 2,5 %. Av denna schablonhöjning avser 1 % utveckling av IV-programmen från och med höstterminen 2006, vilket finansierats av ökade generella statsbidrag. För att ytterligare höja kvaliteten i SFI höjs schablonen med 4,7 %. Kostnadsminskningar med 25,0 mnkr för effektiviseringar av verksamheten samt 8,1 mnkr avseende energikostnader finns inarbetade i budgeten.

Nämndens budget för särskola i egen regi, som avser obligatorisk särskola, skolbarnsomsorg och förskoleklasser inom särskolan, har flyttats till stadsdelsnämnderna. Intäkterna påverkas av ökade statsbidrag för personalförstärkningar inom förskolan och skolan.

Investeringsplan

Investeringsutgifterna för år 2006 uppgår till 28,0 mnkr. För åren 2007 och 2008 uppgår utgifterna för respektive år till 30,0 mnkr. Investeringarna avser främst inventarier och IT-utrustning.

Gymnasieskolan

Antalet stockholms elever i gymnasieskolan, både den kommunala och de fristående, beräknas öka med drygt 800 elever år 2006. År 2007 beräknas antalet elever öka med ytterligare knappt 300 och till år 2008 med ytterligare knappt 200 elever. Det budgeterade elevantalet inom gymnasieskolan framgår av bilaga 5.

Utbildningsnämnden erhåller resurser för gymnasieskolan efter prestation. En schablon per prestation (elev) utgår enligt bilaga 5. Olika typer av riktade statsbidrag till utbildningssektorn ingår i schablonerna.

Resurser för gymnasieskolan har erhållits utifrån en prognos för år 2006. Slutlig justering av budget år 2006 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna elever under år 2006 och regleras i tertialrapport 2 för 2006.

Utbildning för vuxna

Vuxenutbildningen är anslagsfinansierad både vad gäller grundläggande och gymnasial utbildning.

Svenska för invandrare (SFI)

Antalet nyanlända flyktingar minskar kraftigt, men volymen för SFI-verksamheten bedöms ändå öka med 300 studerande jämfört med budget 2005, vilket innebär en årsvolym på ca 5 700 studerande. Skälet till detta är dels att nyanlända flyktingar endast utgör en mindre del av de studerande inom SFI, dels att det besvärliga arbetsmarknadsläget för invandrare gör att volymerna bedöms ligga på denna nivå under planperioden. Det budgeterade elevantalet inom SFI framgår av bilaga 5.

En schablon per prestation (elev) utgår enligt bilaga 5. Olika typer av riktade statsbidrag till utbildningssektorn ingår i schablonerna. Resurser för SFI har erhållits utifrån en prognos för år 2006. Slutlig justering av budget år 2006 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna elever under år 2006 och regleras i tertialrapport 2 för 2006.

Särskolan

Ansvaret för den obligatoriska särskolan i egen regi åvilar stadsdelsnämnderna sedan den 1 juli 2005. Utbildningsnämnden ansvarar för ersättning till fristående

de skolor, interkommunal ersättning samt den frivilliga särskolan (gymnasiesärskolan och särsvux). Utbildningsnämnden ansvarar också för beslut om mottagande i särskolan samt bedömning av behovsgrupp.

Utbildningsnämnden har erhållit schabloner för den obligatoriska särskolan för elever i fristående skolor och elever i andra kommuner samt för samtliga stockholmselever i den frivilliga särskolan utifrån inskrivningen den 27 september 2005. Slutlig justering av budget år 2006 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna elever under år 2006 och regleras i tertialrapport 2 för 2006. I särskolschablonerna ingår medel för alla resurser som krävs för att fullgöra skoluppdraget och innefattar även medel till lokaler. Det budgeterade elevantalet inom särskolan framgår av bilaga 5.

För elever i behovsgrupp 5 utgår preliminärt schablon enligt samma nivå som behovsgrupp 4. I samband med tertialrapport 2 för 2006 ska nämnden redovisa de faktiska kostnaderna för dessa elever. Nämnden kommer, efter prövning, att kompenseras i den mån schablonen inte räckt till. Detta förfaringssätt är anslutligt med det som används för den högsta behovsgruppen inom omsorg om personer med funktionshinder.

Schabloner för särskoleverksamheten för 2006 har ökat med 2,1 % för den obligatoriska särskolan och 1,5 % för den frivilliga särskolan och utgår enligt bilaga 5.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 2006-2008

- Öka andelen elever som lämnar gymnasieskolan med högskolebehörighet.
- 80 % av eleverna inom varje yrkesförberedande gymnasieprogram ska erhålla slutbetyg (idag 63 %, år 2004 57 %).
- 80 % av vuxenstuderande ska nå godkända betyg (idag 78 % vux och 66 % i SFI).

Kunskap och lärande

Andelen högskolebehöriga gymnasieelever har ökat, men alla elever når ännu inte dit. Skolorna behöver arbeta med att utveckla nya metoder för att alla elever oavsett kön och bakgrund ska nå målen.

Alla ämnen i skolan är viktiga och behöver utvecklas i takt med att både omvärlden och elevsammansättningar förändras. I skolplanen lyfts språkutveckling och matematik fram som strategiska utvecklingsområden

Alla i skolan ska vara delaktiga i ett medvetet arbete för att främja elevernas språkutveckling och läsförmåga. Att stödja modersmålet hos elever med svenska som sitt andraspråk är viktigt för elevens utveckling i alla ämnen. Ämnesundervisning och studiehandledning på modersmål ska utvecklas.

Skolan ska utveckla former för matematikundervisningen som stärker elevernas matematiska tänkande och problemlösningsförmåga. I gymnasieskolan finns en nollvision som innebär att ingen ska lämna gymnasieskolan utan god-

känt i matematik A. Lärare från de flesta av stadens gymnasieskolor har deltagit i utbildning inom området.

Under 2005 har en omorganisation av det individuella programmet genomförts. Fogelströmska gymnasiet har lagts ned och alla stadens skolor kommer nu att kunna erbjuda det individuella programmet. Under 2006 tilldelas utbildningsnämnden 18,0 mnkr i statsbidrag för förstärkning av IV-programmet.

Alla vuxna som inte har fått en utbildning som motsvarar en gymnasieutbildning ska få detta. Inom vuxenutbildningen rekryteras fler lågutbildade. Det är positivt, men har också lett till att betygsresultaten inte ökat så som önskvärt. Samlokaliseringen mellan vuxenutbildningen och SFI ska leda till ytterligare ökad flexibilitet, särskilt för de SFI-studerande som också behöver annan vuxenutbildning. För att ytterligare höja kvaliteten i SFI höjs schablonen med 6,0 mnkr, vilket är en höjning med 4,7 %.

Utbildningsnämnden ska

- genomföra en utvärdering av förändringarna inom gymnasieskolans individuella program
- följa upp konsekvenserna av förändringarna av undervisningsformerna i SFI.

Elevhälsa

Skolan ska ha ett kontinuerligt hälsofrämjande arbete som bygger på att alla verksamma i skolan är delaktiga och tar ansvar. Elevhälsoarbetet ska vara förebyggande och integreras i skolans alla verksamheter. Elevhälsoarbetet ska skapa tillit till den egna förmågan utifrån de olika förutsättningar och behov eleverna har. Varje elev har rätt att få utvecklas i skolan och få känna den glädje som det innebär att göra framsteg och övervinna svårigheter. Kriterier för arbetet med elevhälsa finns förtydligade i en elevhälsostrategi. Målen i STAN-programmet ska också uppfyllas. Former för samarbete med hem, individ- och familjeomsorgen och landstinget kring den enskilde eleven ska utvecklas för att vid behov kunna ingripa tidigt.

En annan viktig del i skolan är arbetet med jämställdhet och pojkars och flickors lika villkor. I staden finns det ett antal lärare som har utbildats till genuspedagoger. Dessa bör användas i arbetet med att förstärka jämställdhetsarbetet på skolorna.

De studerandes psykiska och fysiska hälsa har alltid betydelse för inläring oavsett ålder. Arbets- och studiemiljön för de vuxenstuderande ska vara ergonomisk och tillgänglighetsanpassad för att också grupper som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden p.g.a. fysiska eller psykiska funktionshinder ska kunna tillgodogöra sig undervisningen. Undervisningsmiljöer och arbetssätt som i högre grad möter individuella behov ska utvecklas inom SFI och utbildningen för vuxna.

Elev-, studerande- och föräldrainflytande

Skolan ska arbeta medvetet för att ge eleverna och de studerande inflytande i och ansvar för såväl det egna lärandet som skolan som helhet. En förutsättning för detta är att eleverna får kunskap om sina rättigheter och att tydliga och förståeliga mål finns utarbetade och är kända av eleverna. Metoderna för arbetet med elev- och föräldrainflytande behöver utvecklas. Utbildningsnämnden ska se över möjligheterna att inrätta en elevrådsombudsman.

Individuella utvecklingssamtal ska genomföras i gymnasieskolan, grundvux, gymnasial vuxenutbildning och SFI. Studieplanerna i SFI ska vara ett levande redskap för att individualisera lärandet och öka den studerandes möjlighet till inflytande över den egna studiesituationen. Vägledningen ska förbättras och stärkas.

Under 2005 har lokal styrelse med elevmajoritet införts på Globala gymnasiet. Kommunfullmäktige har fattat beslut som möjliggör liknande förändring på fler skolor.

Ledarskap

Skolledares och lärares ledarskap är av stor betydelse för hur skolan uppnår målen. För att upprätthålla ett gott och tydligt ledarskap krävs ständig fortbildning och utvecklingsarbete. Det finns därför inom utbildningsnämnden ett chefsutvecklingsprogram som arbetar med kompetensutveckling och rekrytering av nämndens skolledare.

Samverkan

Samarbete internt och externt i skolan ska förbättras. Internt måste samarbetet mellan pedagogerna, mellan olika yrkesgrupper, mellan skolår och skolformer utvecklas och förstärkas.

Externt ska skolan också öka samarbetet med t.ex. kulturinstitutioner, högskola/universitet och näringsliv. Inom de yrkesförberedande programmen ska den arbetsförlagda utbildningen stärkas och förbättras i nära samarbete med respektive bransch. Arbetet med att genomföra utvecklingsinsatser inom de yrkesförberedande gymnasieprogrammen ska intensifieras.

Inkluderingen av särskolans verksamhet i den övriga skolverksamheten är ett centralt utvecklingsområde. Särskolans elever ska ges möjlighet att delta i verksamhet inom skolan utifrån sina förmågor.

Staden ser positivt på den utveckling som sker av en gemensam gymnasieregion i Stockholms län. En gemensam intagning för länet genomfördes för andra gången inför läsåret 2005/2006. En förutsättning för Stockholms stads deltagande i den gemensamma intagningen är att det inte sker med gemensam betygsintagning utan att varje kommun ges möjlighet att fastställa sina egna intagningsregler. Det krävs dock en fortsatt utveckling av systemet för att ge eleverna ett brett utbud av studieinriktningar och en väl fungerande intagning.

Utbildningsnämnden ska samverka med stadsdelsnämnderna för att underlätta kontakten med de ungdomar som inte börjar eller avbryter sina gymnasiestudier. Utbildningsnämnden ska upprätta ett IT-baserat stöd för detta arbete.

Utbildningsnämnden ska

- utveckla nya former för samarbete med branschen inom de olika yrkesförberedande programmen bl.a. genom inrättande av lokala styrelser, samarbete med arbetsmarknadens parter och olika former av entreprenadavtal
- utveckla ett nära samarbete med stadsdelsnämnderna i syfte att åstadkomma en för individen samlad helhet av SFI, vuxenutbildning, yrkesinriktade program, introduktionsprogram, praktik och eventuella ytterligare moment i mottagandet.

Uppföljning, utvärdering, utveckling

Mål- och resultatstyrningen måste förbättras. Kommunfullmäktige har fattat beslut om ett kvalitetssystem för de pedagogiska verksamheterna. Utbildningsnämnden ansvarar för att kvalitetssystemet får genomslag i alla enheter i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, vuxenutbildningen och särvux samt enskilda förskolor.

Lokalförsörjning och hyresfrågor

Skollokaler ska utvecklas utifrån de pedagogiska krav som finns när det gäller pedagogiskt innehåll och programstruktur på den enskilda skolan. Eftersom elevantalet förändras över tiden är det angeläget att skollokalerna ger möjlighet till en flexibel användning. När underhållsåtgärder eller verksamhetsanpassningar utförs i skollokalerna ska även tillgänglighetsanpassningar genomföras.

Ytterstadsgymnasierna

Det finns betydande skillnader i förutsättningar mellan stadens gymnasieskolor. I huvudsak är det några gymnasieskolor i ytterstaden där det krävs särskilda insatser för att stärka kvaliteten och öka skolornas attraktionskraft. Under de tre senaste åren har ett stort utvecklingsarbete på Tensta, Skärholmen och Farsta gymnasium genomförts. Utbildningsnämnden ska under 2005 presentera ett utvecklingsprogram även för Brännkyrka gymnasium.

Enskilt driven förskola och skolbarnsomsorg samt fristående grundskola

För enskilt driven förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och fristående grundskolor har medel fördelats utifrån avläsning per den 27 september 2005. Slutlig justering av budget år 2006 kommer att göras på ett genomsnitt av inskrivna barn/elever under år 2006 och regleras i tertialrapport 2 för 2006.

För ersättning till enskilt driven förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg utgår schabloner. Schablonerna justeras eftersom de enskilda anordnarna uppstår sina avgifter själva.

Avdraget för avgifter motsvarar den genomsnittliga debiteringen per barn i respektive stadsdelsnämnd i maj månad respektive år. Då de enskilda anord-

narna inte har rätt att göra momsavdrag, görs ett tillägg som motsvarar det statsbidrag som staden erhåller för momskostnader. För barn inskrivna i familjedaghem utgår inte medel för lokaler. Familjedaghem i enskild regi erhåller ett tillägg med 4 800 kr/barn och år utöver fastställd peng.

Gällande pengsystem kan leda till ekonomiska problem för enskilt drivna förskolor och familjedaghem om anordnaren erhåller lägre föräldrantäkter per barn i förhållande till genomsnittet i den stadsdelsnämnd verksamheten är belägen. De enskilda anordnarna kan erhålla ekonomisk kompensation för detta efter ansökan till utbildningsnämnden. Vid beräkning av kompensationen ska anordnaren vara garanterad stadsdelsnämndens genomsnittliga avgift utifrån det totala barnantalet.

Peng till enskild anordnare av förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg redovisas i bilaga 4.

Stimulansbidrag till enskilda anordnare för utbyggnad av förskolelokaler

Ett tillfälligt stimulansbidrag utgår till enskilda anordnare av förskoleverksamhet fr.o.m. 2006. Medel för detta har reserverats i Central medelsreserv.

Bidragsgivningen för utbyggnad av förskolelokaler ska utformas så att enskilt driven verksamhet och kommunalt driven verksamhet hanteras på ett likartat sätt. Stimulansbidraget har stöd i skollagen och uppfyller syftet att öka antalet platser inom förskoleverksamheten.

Bedömning av ansökningarna görs av utbildningsnämnden och beslut om de utökade stimulansbidragen fattas av kommunstyrelsen. Berörd stadsdelsnämnd ska informeras i ett tidigt skede för att underlätta deras planering. Utbetalning utförs av utbildningsnämnden. Bidraget kommer att kräva en ökad administration för att hantera riktlinjer samt ansökningar och beslut. Bl.a. ska kontroll ske att nya platser ges till stockholmsbarn. Stadsledningskontoret ska utarbeta tillämpningsanvisningar för stimulansbidrag till enskilda anordnare.

Bidrag till förskolor och skolbarnsomsorg med hög hyra

Från 2006 ansvarar utbildningsnämnden för utbetalning av bidraget till enskilda förskolor och skolbarnsomsorg. Medel för detta har reserverats under Kommunfullmäktige m.m.

Utbildningsnämnden ska i tertialrapport 2 för 2006 redovisa hur mycket som betalats ut i stimulansbidrag till enskilda anordnare för utbyggnad av förskolelokaler samt bidrag till enskilda förskolor och skolbarnsomsorg med hög hyra. Nämndens budget kommer därefter att justeras för dessa kostnader.

Lika villkor kommunal och fristående förskole- och skolverksamhet

Föräldrar och elever ges möjlighet att välja skola och inriktning utifrån individens skiftande förutsättningar och önskemål. Alla skolor ges likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Stadens inriktning är att de fristående skolorna ska delta i stadens uppföljnings- och utvärderingssystem som en del i arbetet med att skapa likvärdiga villkor för olika skolverksamheter.

Vid ansökan om tillstånd och rätt till bidrag för fristående skola ska staden i sitt yttrande till Skolverket tydligt klargöra eventuella för- och nackdelar med en skoletablering i staden. Varje ansökan ska bedömas i relation till skolsituationen såväl i stadsdelsnämndsområdet som i staden som helhet. Stadsdelsnämndernas yttrande ska alltid ingå i stadens yttrande till Skolverket.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

20. Förslaget till budget 2006 och inriktning för 2007 och 2008 för **Utbildningsnämnden** godkänns.